

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

26 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, de către avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului Platon Serghei și de către avocatul Crasnostan Andrei în numele inculpatului Roșca Ivan, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 05 septembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, în cauza penală privindu-i pe

Platon Serghei xxxxx, născut la xxxxx, originar
și domiciliat în xxxxx

și

Roșca Ivan xxxxx, născut la xxxxx, originar și
domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.01.2018 – 05.09.2018;

Instanța de apel: 15.10.2018 – 29.05.2019;

Instanța de recurs: 15.08.2019 – 26.05.2020.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 05 septembrie 2018, Platon Serghei xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.42 alin.(2), 248 alin.(5) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Roșca Ivan xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.43 alin.(5), 248 alin.(5) lit. b), c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în Serviciul Vamal pe un termen de 2 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

S-a dispus încasarea, în mod solidar, de la inculpații Platon Serghei și Roșca Ivan în beneficiul statului, contravaloarea automobilului de model „xxxxx” cu numărul de înmatriculare XXXX în sumă totală de 758 130 lei.

A fost respinsă cererea procurorului cu privire la încasarea, în mod solidar de la inculpați a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor merceologice, grafoscopică și chimică.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că în perioada anului 2010, Platon Serghei, urmărind scopul comiterii infracțiunii de contrabandă, fiind în înțelegere prealabilă, de comun acord și împreună cu angajatul Serviciului Vamal, Roșca Ivan, a elaborat un plan criminal în vederea trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a obiectelor prin eludarea controlului vamal și cu folosirea frauduloasă a documentelor și mijloacelor de identificare vamală și declarare neautentică în documentele vamale și în alte documente de trecere a frontierei.

Pe parcursul anului 2010, Platon Serghei în timp ce se afla peste hotarele Republicii Moldova, acționând prin participație complexă, în calitate de autor, pentru trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a obiectelor, cu scopul de a obține un profit material, în lipsa actelor și în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală, a intrat în posesia automobilului de model ”XXXXX” cu numărul caroseriei XXXXX, despre care cunoștea cu certitudine că a fost sustras din Italia, fiind anunțat în căutare la 25.09.2012, iar caroseriei prin falsificare fiindu-i atribuit un alt număr de identificare cu valoarea XXXXX, pentru care a primit acte de identificare false și pe care urma să-l devameze și să-l vândă pe teritoriul Republicii Moldova.

Ulterior, pentru atribuirea unui caracter legal al posesiei asupra mijlocului de transport indicat, a fost încheiat un contract de vânzare- cumpărare fictiv, datat cu 02 octombrie 2010, încheiat între Platon Serghei și Adam Schmidt - presupus cetățean al Germaniei, iar automobilului i-a fost perfectat un pașaport tehnic, ca fiind eliberat din numele autorităților germane, cu numărul XXXXX, blancheta căruia de fapt figurează, ca fiind necompletată și furată în Germania la 02.06.2010, concomitent automobilului fiindu-i aplicate numere de înmatriculare XXXXX, care de fapt nu au fost eliberate de autoritățile competente ale Germaniei.

Roșca Ivan, activând în calitate de inspector vamal al Postului vamal ”Briceni-Rosoșeni”, fiind persoană publică, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, fiind la curent de faptul că, Platon Serghei pe parcursul anului 2010, în circumstanțe necunoscute,

eludând controlul vamal, a introdus în Republica Moldova automobilul de model "XXXXX" cu numărul caroseriei XXXXX, a participat în calitate de complice la vămuirea frauduloasă a acestuia.

La 09 noiembrie 2010, Platon Serghei acționând întru realizarea intențiilor sale infracționale, s-a prezentat în postul vamal "Briceni-Rosoșeni", aflându-se în calitate de șofer la automobilul de model "XXXXX" cu numere de înmatriculare XXXXX, cu număr de identificare a caroseriei XXXX, la care potrivit raportului de expertiză nr.5522 din 22.08.2013 a fost supus modificării numărul de marcaj al caroseriei XXXXX, valoarea în vamă a căruia constituie suma de 758 130,00 lei și i-a prezentat complicelui său, Roșca Ivan în calitate de acte de identificare pentru automobile, pașaportul tehnic cu numărul XXXXX.

La rândul său, Roșca Ivan, în calitate de inspector al Postului vamal "Briceni-Rosoșeni", acționând cu intenție unică cu Platon Serghei, știind că mijlocul de transport dat, nu a traversat oficial frontiera de stat a Republicii Moldova în sensul de intrare, precum și faptul, că numărul caroseriei automobilului și documentele de identificare a acestuia sunt falsificate, a perfectat operațiunea de devamare în Republica Moldova a mijlocului de transport de model "XXXXX" cu numere de înmatriculare XXXXX, cu număr al caroseriei XXXX, identificat prin pașaportul tehnic cu numărul XXXXX, concomitent creându-i automobilului dat în Sistemul Informațional " Portal SV" o traversare fictivă a frontierei vamale a Republicii Moldova.

După vămuirea frauduloasă a acestuia, mijlocul de transport menționat a fost înmatriculat pe teritoriul Republicii Moldova cu folosirea frauduloasă a documentelor și mijloacelor de identificare vamală, fiind înstrăinat de către Platon Serghei lui Godoroja Vitalie și înregistrat pe numele finului de cununie al acestuia, Filimancov Eduard contra sumei de 36 000 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei pentru acea perioadă constituia suma de 574 243,20 lei.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului Platon Serghei, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Platon Serghei să fie achitat.

În susținerea apelului avocatul a indicat că, instanța de fond nu a cercetat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele prezentate și administrate, bazându-și sentința emisă pe presupuneri, în acest sens neținând cont de poziția inculpatului care a relatat, că a dat buletinul unei persoane și că nu ține minte dacă a semnat sau nu careva acte, iar inculpatul Roșca Ivan a declarat că dacă a fost prezentat buletinul lui Platon Serghei atunci înseamnă că a fost Platon Serghei, deci nu a confirmat cu certitudine și fără careva interpretări că mașina a fost plasată în regim vamal anume de Platon Serghei, dar a condiționat prezența lui în urma actelor, adică a buletinului de identitate.

A mai indicat că, acuzarea adusă se combate și prin declarațiile martorilor Filimancov Eduard și Godoroja Vitalie, martori ai acuzării care au declarat că pe Platon Serghei nu-l cunosc, l-au văzut pentru prima dată în cadrul procesului penal, mașina de model „XXXXX”, nu a fost procurată de la Platon Serghei, careva sumă de bani acestuia nu i-au transmis, fapt confirmat și prin lipsa semnăturii inculpatului Platon Serghei pe actele în cauză.

Și-a exprimat dezacordul și cu faptul, că la 20 august 2013, automobilul de model „XXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXX, a fost recunoscut în calitate de corp delict, iar prin ordonanța din 26.03.2014 și actul de primire spre păstrare din 26.03.2014, automobilul de model „XXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXX, a fost transmis lui Filimancov Eduard. Instanța de fond, i-a restituit lui Filimancov Eduard automobilul recunoscut drept corp delict, iar în baza art.106 Cod penal, eronat a încasat contravaloarea automobilului de la inculpați.

3.2 Avocatul Crasnostan Andrei în numele inculpatului Roșca Ivan, prin care a solicitat casarea sentinței atacate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru primă instanță, prin care Roșca Ivan să fie achitat pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de acesta.

În motivarea cererii de apel, avocatul a menționat că sentința în cauză nu corespunde criteriilor de motivare a unei soluții judecătorești, fiind lipsită de probe concludente și conține în mare parte circumstanțe neclare și contradictorii, constatându-se de fapt, că inculpații anterior nu s-au cunoscut și nu au avut nici o înțelegere referitoare la comiterea a careva infracțiuni.

A mai indicat că, inculpatul Roșca Ivan este învinuit pentru faptul, că activând în calitate de inspector vamal al Postului vamal „Briceni-Rosoșeni”, fiind persoană publică, ar fi acționat contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, însă această învinuire nu conține cel puțin o specificație clară a căror obligații de serviciu și prin care fapte s-a realizat încălcarea acesteia, fiind necesară în acest sens, indicarea concretă a actului normativ sau a actului subordonat legii, a normei, alineatului sau punctului după caz și în esență reprezintă o afirmație neprobată, care nu poate atrage aplicarea calificativul prevăzut de art.248 alin.(5) lit. c) Cod penal, - de o persoană cu funcție de răspundere, cu folosirea situației de serviciu.

A opinat că nu există nici o circumstanță care să indice: că automobilul de model „XXXXX” a fost introdus ilegal pe teritoriul Republicii Moldova cu numărul caroseriei XXXXX și aici i-ar fi fost modificat numărul caroseriei în XXXX, că automobilul de model „XXXXX” a fost introdus pe teritoriul Republicii Moldova, anume personal de Platon Serghei, că automobilul de model „XXXXX” deja cu numărul caroseriei XXXX, a fost prezentat spre vămuire în Postul vamal ”Briceni-Rosoșeni” din interiorul Republicii Moldova.

A mai menționat că, asemenea afirmații precum că inspectorul vamal Roșca Ivan ar fi cunoscut aceste circumstanțe (fără stabilirea faptului dacă acestea au existat sau nu) și a contribuit la realizarea scopului final a acestor acțiuni, prin faptul că a creat o

traversare fictivă a frontierei vamale a Republicii Moldova în Sistemul Informațional „Portal SV” (în realitate efectuându-se doar procedura specifică realizării operațiunii de import), constituie o aberație.

Totodată, a indicat că la soluționarea chestiunii privind proporția contrabandei, costul mărfurilor, obiectelor sau al altor valori se calculează în conformitate cu prețurile vamale stabilite prin Legea cu privire la tariful vamal la momentul săvârșirii contrabandei, iar la caz nu este indicată valoarea (suma) obiectului material al contrabandei și nici modul de determinare a acesteia, iar raportul de expertiză merceologică nr.314 din 19.02.2014, întocmit de CNEJ (f.d. 79-81 vol. II) constituie doar o presupunere cu aproximație că automobilul de model „XXXXX”, ar putea avea costul de piață 758 130 lei și nu poate substitui valoarea în vamă, care urmează a fi determinată conform art.10 din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997, fapt ce constituie un impediment esențial în ce privește stabilirea de către instanță în genere a existenței sau inexistenței pe caz a faptei penale, care s-ar încadra sau nu în prevederile art.248 Cod penal. Astfel, consideră inexplicabil și faptul renunțului acuzării la calificativul „în proporții deosebit de mari”. Circumstanțele cauzei penale corelează perfect cu declarațiile persoanei acuzate Roșca Ion, or, în anul 2010, colaboratorii vamali și grănicerii (în prezent polițiști de frontieră) nu aveau o bază unică de date care ar permite identificarea concomitentă a traversării frontierei de stat și exercitarea controlului vamal (așa cum există în prezent), iar datele referitoare la traversarea frontierei de stat, se introduceau într-un registru manual, de către angajații Serviciului de grăniceri, pe când colaboratorilor vamali, în asemenea cazuri, le revenea sarcina de perfectare a operațiunii de import și în special stabilirea corectă și încasarea plăților în Bugetul de stat.

În acest sens a menționat, că taxele vamale necesare de a fi achitate la importul mijlocului de transport „XXXXX”, pe teritoriul Republicii Moldova, au fost încasate pe deplin la Bugetul de Stat, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, iar actele necesare au fost perfectate și semnate corespunzător anume de Platon Serghei (fapt stabilit prin raportul de expertiză suplimentară grafoscopică în comisie din 24.11.2016, f.d.44-52 vol.III) și astfel, se impune concluzia că inspectorul vamal nu avea motiv să comită o infracțiune de contrabandă și acțiunile sale nu atentează la însăși obiectul juridic al infracțiunii de contrabandă, care constă în asigurarea ordinii legale de trecere a mărfurilor peste frontiera vamală, însă nu a existat posibilitatea reală de a stabili cu ochiul liber dacă actele prezentate pentru vămuirea mijlocului de transport de model „XXXXX” sau numărul caroseriei automobilului a fost modificat, pentru că nu existau careva suspiciuni. Într-o cauză penală similară, inspectorului vamal i-a fost atribuită calitatea procesuală de martor.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2019, a fost respins apelul avocatului Crețu Adrian în numele inculpatului Platon Serghei.

Apelul avocatului Crasnostan Andrei în numele inculpatului Roșca Ivan, a fost admis parțial, casată parțial sentința, în privința lui Roșca Ivan, cu pronunțarea în

această parte a unei noi hotărâri, prin care Roșca Ivan se consideră condamnat în baza art.42 alin.(5), 248 alin.(5) lit. b), c) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 1 an, cu condiția ca în această perioadă ultimul să nu comită o nouă infracțiune, cu obligarea de a nu-și schimba domiciliu fără consimțământul organului competent.

În rest, dispozițiile sentinței referitor la condamnarea lui Platon Serghei, la corpurile delictive, încasarea contravalorii mijlocului de transport și cheltuieli de judecată, au fost menținute.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpații au comis faptele imputate.

Aceste împrejurări au fost constatate prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, cum ar fi: raportul ofițerului superior de urmărire penală al SUP al IP Criuleni, Simon Lilian, din 28.08.2013 și 26.12.2013 (f.d.106, 107 vol.I); proces verbal privind consemnarea celor constatate privitor la infracțiunea depistată din 26.12.2013 (f.d.108 vol. I); raport de constatare tehnico-științifică nr.5522 din 22.08.2013 (f.d.111 vol.I); tabel fotografic (f.d.112 vol.I); copia certificatului de înmatriculare 03MTH 450178, eliberat pe numele lui Godoroja Vitalie (f.d.113 vol.I); copia procesului verbal de reținere a vehiculului la parcare specială din 20.08.2013 (f.d.116 vol.I); proces-verbal de ridicare din 09.09.2013 (f.d.117 vol.I); ordonanță de ridicare din 09.09.2013 (f.d.118 vol.I); copia procesului verbal de reținere a vehiculului la parcare specială din 20.08.2013 (f.d.119 vol.I); proces verbal de examinare a obiectului din 20.08.2013 (f.d.120 vol.I); ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive din 20.08.2013 (f.d.121 vol.I); proces-verbal de ridicare din 21.08.2013 (f.d.122 vol.I); ordonanță de ridicare din 21.08.2013 (f.d.123 vol.I); proces-verbal de examinare a obiectului din 09.09.2013 (f.d.124 vol.I); ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive din 09.09.2013 (f.d.126 vol.I); proces-verbal de ridicare din 11.09.2013 (f.d.129 vol.I); ordonanță de ridicare din 11.09.2013 (f.d.130 vol.I); cerere de înmatriculare a unității de transport (f.d.131-132 vol.I); contract de vânzare-cumpărare a unității de transport din 03.11.2012 (f.d.133 vol.I); copiile buletinelor de identitate pe numele lui Platon Serghei și Filimancov Eduard (f.d.134-135 vol.I); chestionar pentru eliberarea certificatului de înmatriculare a vehiculului (f.d.136 vol.I); proces-verbal de examinare a obiectului din 12.09.2013 (f.d.137 vol.I); ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive din 12.09.2013 (f.d.138 vol.I); proces-verbal de ridicare din 17.10.2013 (f.d.145 vol.I); ordonanță de ridicare din 17.10.2013 (f.d.146 vol.I); cerere de înmatriculare a proprietarului unității de transport Platon Serghei (f.d.147 vol.I); certificat înmatriculare german partea I

nr.XXXXX(f.d.148 vol.I); certificat înmatriculare german partea II nr.XXXXX (f.d.149 vol.I); adeverință vamală nr.0155027 (f.d.150 vol.I); chitanță vamală seria AB nr.475012 (f.d.151 vol.I); contract de vânzare-cumpărare din 02.10.2010 (f.d.152 vol.I); copia buletinului de identitate a lui Platon Serghei (f.d.153 vol.I); raport de verificare tehnică a autovehiculului (f.d.154-155 vol.I); chestionar pentru eliberarea certificatului de înmatriculare (f.d.156 vol.I); proces-verbal de examinare din 18.10.2013 (f.d.157 vol.I); ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive din 18.10.2013 (f.d.158 vol.I); proces-verbal de ridicare din 06.11.2013 (f.d.162 vol.I); ordonanță de ridicare din 06.11.2013 (f.d.163 vol.I); informațiile privind caracteristicile automobilului de model „XXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXXși rezultatele diagnosticării acestuia (f.d.164-178 vol.I); proces-verbal de examinare a obiectului din 07.11.2013 (f.d.179 vol.I); ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive din 07.11.2013 (f.d.180 vol.I); raport de expertiză nr.7761 din 08.11.2013 (f.d.186-188 vol.I); proces-verbal de ridicare din 28.11.2013 (f.d.192 vol.I); adeverință vamală nr.0155027 din 09.11.2010 (f.d.193 vol.I); bon unic de plata (f.d.194 vol.I); chitanța seria AB nr.475012 (f.d.195 vol.I); copia certificat înmatriculare german partea I nr. XXXXXși copia certificat înmatriculare german partea II nr.XXXXX (f.d.196-197 vol.I); copia pașaportului cetățeanului Platon Serghei (f.d.198 vol.I); copia contract de vânzare-cumpărare din 02.10.2010 (f.d.199 vol.I); informație de la Centrul Cooperare Polițienească Internațională precum, că autoturismul de model BMW, VIN XXXXX, a fost furat din Italia la data de 25.09.2012, cu numărul de înmatriculare XXXXX. Potrivit mesajului parvenit din partea BNC Interpol Wiesbaden/Germania vehiculul de model XXXXX, a fost înregistrat pe teritoriul Germaniei la data de 11.11.2010 pe numele Reyhangul Abdurahman, fiind eliberat numărul de înmatriculare XXXXX(f.d.6-13, 20-27, 30-31, 38-42 și 43-49 vol.II); proces-verbal de examinare a documentelor din 14.10.2014 (f.d.52 vol.II); raport de expertiză automerceologică nr.314 din 19.02.2014 (f.d.79-82 Vol.II); informația despre traversarea frontierei RM la data de 09.11.2010 de către Platon Serghei cu autoturismul de model ”XXXXX” (f.d.95-96, 148-149 vol.II); copia contractului de vânzare cumpărare din 03.11.2012 (f.d.108 vol.II); informația Serviciului Vamal din 02.06.2014 (f.d.160 vol.II); informația de la autoritățile Vamale ale Italiei (f.d.178, 180-181 vol.II); informația de la State Fiscale Ukraine (f.d.189 vol.II); raport de expertiză judiciară nr.441 din 25.03.2015 (f.d.208-221 vol.II); proces-verbal de examinare a documentelor din 14.10.2014 (f.d.225, 229-232 vol.II); raport de expertiză judiciară grafoscopică în comisie nr. 1609 CNEJ/288 CAN/8498 CTCEJ din 02.11.2015 (f.d.44-52 vol.III); informația de la autoritățile Vamale ale Italiei (f.d.53 vol.III); proces-verbal de ridicare a mostrelor pentru cercetare comparativă din 12.02.2015, prin care de la Platon Serghei au fost ridicate mostre de scris și semnături (f.d.94-96 vol.III); proces-verbal de ridicare din 12.02.2015 (f.d.98-101 vol.III); proces-verbal de ridicare din 10.07.2015 (f.d.103-115 vol.III); proces-verbal de ridicare din 11.02.2016, (f.d.117-127 vol.III); raport de

expertiză judiciară grafoscopică în comisie nr.1267 CNEJ/nr.101 Gh. Golubenco/nr.185 CNA/nr.34/12/1-R-6439CTCEJ din 24.11.2016 (f.d.142-153 vol.III); declarațiile martorului Filimonov Eduard (f.d.155-157 vol.IV); declarațiile martorului Godoroja Vitalie (f.d.158-161 vol.IV); declarațiile martorului Gîrbu Vasile (f.d.162-164 vol.IV).

În această ordine de idei, instanța de apel a notat că, probele puse la baza sentinței de condamnare corespund cerințelor legale, prin prisma acestora instanța de fond a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei.

Probele administrate în cadrul prezentei cauze penale formează un ansamblu probator, prin care se dovedește pe deplin vinovăția inculpaților Platon Serghei și Roșca Ivan în faptele aduse lor în învinuire.

Instanța de apel a reținut că, instanța de judecată a dat o apreciere juridică justă acțiunilor inculpaților, corect încadrând acțiunile lui Platon Serghei, în baza art.art.42 alin.(5), 248 alin.(5) lit. b) Cod penal și ale lui Roșca Ivan în baza art.art.42 alin. (5), 248 alin.(5) lit.b), c) Cod penal.

A notat instanța de apel că faptele incriminate inculpaților Platon Serghei și Roșca Ivan și-au găsit confirmare prin prisma probelor administrate și cercetate în instanța de fond, verificate în instanța de apel, probe care coroborează între ele, nefiind create dubii referitor la faptul, că circumstanțele reținute de către instanța de fond în sarcina inculpaților au avut loc, iar argumentele apărării invocate în susținerea nevinovăției acestora pe marginea învinuirilor aduse, poartă un caracter declarativ și sunt invocate cu scopul de a evita răspunderea penală pentru fapta comisă.

Astfel, instanța de apel a conchis că poziția apărării în privința inculpatului Platon Serghei, precum că, nu ar fi comis fapta ce i se impută, nu are nici un suport probant și chiar contravine probelor cercetate în instanța de fond și suplimentar în instanța de apel.

În continuare, instanța de apel a menționat că poziția inculpatului Platon Serghei, precum că, nu ar fi încheiat contract de vânzare-cumpărare a automobilului cu Adam Schmidt și că nu a fost în postul vamal Rosoșeni-Briceni, pentru a vămui autoturismul de model „XXXXX”, nesemnând careva acte în vederea vămuirii mijlocului de transport dat, este una declarativă și se combate prin însăși declarațiile inculpatului Roșca Ivan, care în instanța de fond a relatat, că la 09.11.2010, conform graficului de serviciu își exercita atribuțiile în calitate de responsabil de tură în postul vamal „Briceni-Rosoșeni”. Automobilul de model „XXXXX” VIN: XXXXX, vămuit de el la data de 09.11.2010, s-a prezentat în postul vamal ”Briceni-Rosoșeni” din afara Republicii Moldova. Când s-a apropiat de automobil, șoferul i-a prezentat buletinul de identitate și documentele vamale și a constatat, că la volan se afla Platon Serghei. Platon Serghei a prezentat actele în vederea vămuirii mijlocului de transport. Actele vamale la vămuirea mijlocului de transport au fost semnate de către Platon Serghei.

Declarațiile în cauză și anume că „Platon Serghei a prezentat actele în vederea vămuirii mijlocului de transport și actele vamale la vămuirea mijlocului de transport

au fost semnate de către Platon Serghei”, vin în coroborare perfectă cu probele scrise și anume: proces-verbal de ridicare din 28.11.2013, prin care de la Biroul Vamal Briceni au fost ridicate actele ce au servit drept bază pentru devamarea automobilului de model „XXXXX” cu numărul caroseriei XXXX, după cum urmează: adeverința vamală nr.0155027 din 09.11.2010, eliberată pe numele lui Platon Serghei, bon unic de plată, chitanță seria AB nr.475012 de percepere a plăților vamale de la persoane fizice, copia certificat înmatriculare german partea I nr. XXXXX, copia certificat înmatriculare german partea II nr.XXXXX, copia pașaportului cetățeanului Platon Serghei, copia contractului de vânzare- cumpărare din 02.10.2010, acte de proveniență a automobilului de model „XXXXX” (f.d.192-199, Vol. I), precum și cu raportul de expertiză judiciară grafoscopică în comisie nr.1609 CNEJ/288 CAN/8498 CTCEJ din 02.11.2015, în concluzia expertului s-a constatat, că semnătura de la rubrica „Primit/Получил” din adeverința pentru mijlocul de transport importat nr.0155027 din 09.11.2010, a fost executată de Platon Serghei; 2) semnătura de la rubrica „Semnătura posesorului mărfii” din chitanță pentru percepere a plăților vamale de la persoane fizice seria AB nr.475012 din 09.11.2010 a fost executată de către Platon Serghei, confirmat de către expertul Nicolae Gurău.

Totodată, conform concluziilor experților Olga Cataraga și Ion Timotin, au fost în imposibilitate de a formula careva opinie asupra faptului dacă semnătura din numele lui Platon Serghei din rubrica "Primit" din adeverința vamală TV-25 nr.0155027 din 09.11.2010 și semnătura de la rubrica "Semnătura posesorului mărfii" din chitanța TV-14 seria AB nr.475012 din 09.11.2010 au fost sau nu executate de către numitul Platon Serghei, din cauza simplității semnăturii în discuție (f.d.44-52 vol.III).

Concluziile experților în cauză au fost suplinite ulterior prin raportul de expertiză judiciară grafoscopică în comisie nr.1267 CNEJ/ nr.101 Gh. Golubenco/nr.185 CNA/nr.34/12/I-R6439CTCEJ din 24.11.2016 și potrivit concluziilor expertelor Postoroncă Veronica, Golubenco Gheorghe, Cușnirov Damian s-a constatat, că semnăturile din numele lui Platon Serghei de la rubricile: „Semnătura posesorului mărfii” din chitanța pentru percepere a plăților vamale de la persoane fizice seria AB nr. 475012 din 09.11.2010 și „Primit/Получил” din adeverința pentru mijlocul de transport importat nr.0155027 din 09.11.2010, a fost executată de către însuși Platon Serghei. În concluzia expertului Munteanu Maxim s-a constatat, că semnăturile din numele lui Platon Serghei de la rubricile: „Semnătura posesorului mărfii” din chitanța pentru percepere a plăților vamale de la persoane fizice seria AB nr. 475012 din 09.11.2010 și „Primit/Получил” din adeverința pentru mijlocul de transport importat nr.0155027 din 09.11.2010, probabil au fost executate de către însuși Platon Serghei (f.d.142- 153 Vol.III).

Instanța de apel a luat în considerație anume rapoartele de expertiză nr.1609 CNEJ/288 CAN/8498 CTCEJ din 02.11.2015 și nr.1267 CNEJ/nr.101 Gh. Golubenco/nr.185 CNA/nr.34/12/I-R6439CTCEJ din 24.11.2016, or, acestea au fost

petrecute în comisie, fiind petrecute după ce au fost ridicate și prezentate mostre suplimentare pentru cercetarea comparativă. Rapoartele de expertiză se completează reciproc, având un grad de credibilitate sporit comparativ cu prima expertiză grafologică datată cu 18.02.2015, care a fost petrecută de un singur expert, concluziile căruia au fost parțial incerte din lipsa suficienței mostrelor prezentate și simplității semnăturii (f.d.208-221 Vol.II).

Instanța de apel, reținând în acest sens și declarațiile inculpatului Roșca Ivan, la acest aspect, în coroborare cu probele scrise analizate supra, a ajuns la concluzia că anume Platon Serghei, a vămuit automobilul litigios.

La fel, instanța de apel a menționat că este lipsită de credibilitate și poziția inculpatului, prin care neagă faptul, că ar fi fost la Biroul de înmatriculare și ar fi semnat careva acte, precum și că nu știa că automobilul a fost înmatriculat pe numele său. Această poziție este combătută prin declarațiile date de martorul Filimancov Eduard, în ședința de judecată, care a relatat că în luna martie 2012, a fost contactat de către nașul său de cununie, Godoroja Vitalie, pentru a se prezenta cu buletinul de identitate la biroul de înmatriculare a transportului din orașul Criuleni. El a venit la rugămintea lui Godoroja Vitalie la biroul de înmatriculare a transportului, unde urma să înregistreze automobilul de model „XXXXX” pe numele său, deoarece nasul său avea o datorie la bancă și nu dorea să înregistreze proprietăți pe numele său, Godoroja Vitalie era cu încă două persoane (f.d.155-157 vol.IV).

În același context, instanța de apel, a reținut și declarațiile martorului Godoroja Vitalie, care în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că, pe Platon Serghei îl cunoaște din momentul când s-au început problemele cu automobilul de model „XXXXX”, pe care l-a găsit pe site-ul www.999.md. Cu vânzătorii automobilului s-a înțeles să se întâlnească în Orașul Criuleni. După aceasta a mers la Direcția înmatriculare și a înregistrat automobilul pe numele lui Filimancov Eduard. Pentru automobilul dat a achitat suma de 30 mii euro la două persoane necunoscute. De asemenea, în instanța de fond a relatat, că pe Platon Serghei pentru prima dată l-a văzut în municipiul Chișinău și el nu era cu persoanele de la care a procurat automobilul, dar totodată confirmă declarațiile date în cadrul urmăririi penale din 25.02.2014, potrivit căroră, cu Platon Serghei a făcut cunoștință, prin intermediul finului său Alexei Veretca, în perioada anului 2011. Ulterior, prin anul 2013 Platon Serghei l-a contactat telefonic și i-a propus să procure un automobil de model ”XXXXX”. S-au întâlnit la locul convenit și a doua zi a achitat suma convenită de 36 000 euro și a intrat în posesia mașinii, urmând a fi perfectate actele la o dată ulterioară, deoarece Platon Serghei i-a comunicat, că la acel moment era ocupat. Ulterior, prin luna martie, fiind iarăși contactat de Platon Serghei pentru perfectarea actelor, s-au deplasat la Criuleni și au înregistrat automobilul pe numele finului său deoarece el avea creanțe scadente la bancă. Ulterior, n-a mai comunicat cu Platon Serghei (f.d.158-161 vol.IV).

Astfel, instanța de apel, a menționat că declarațiile martorilor Filimancov Eduard și Godoroja Vasile, sunt credibile și confirmă vinovăția lui Platon Serghei în fapta incriminată, or, acestea vin în coroborare perfectă cu celelalte probe scrise și anume copia contractului de vânzare - cumpărare din 03.11.2012, din care urmează, că Platon Serghei a vândut lui Filimancov Eduard automobilul de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, anul fabricației 2009, de culoare negru, cu numărul caroseriei XXXX, la prețul de 15 000,00 euro. Atât vânzătorul, cât și cumpărătorul fiind identificați prin buletinele de identitate, datele în cauză fiind înscrise în contractul nominalizat.

În susținerea poziției date, instanța de apel, a indicat și faptul că, potrivit procesului-verbal de ridicare din 11.09.2013, de la BÎT Criuleni a fost efectuată ridicarea documentelor de reînmatriculare a automobilului de model „XXXXX” și anume: cerere de înmatriculare a unității de transport, contract de vânzare-cumpărare a unității de transport, copiile buletinelor de identitate pe numele lui Platon Serghei și Filimancov Eduard, chestionar pentru eliberarea certificatului de înmatriculare a vehiculului, fiind evident faptul, că după identificarea persoanelor contractante, s-au perfectat și copii ale buletinelor acestora (f.d.129, 131-136, vol.I).

De asemenea, instanța de apel a menționat că poziția apărării privitor la inculpatul Roșca Ivan, precum că, inculpatul nu ar fi comis fapta ce i se impută, are un caracter declarativ, neavând un suport și contravine probelor cercetate în instanță de fond și suplimentar în instanța de apel.

Astfel, potrivit declarațiilor inculpatului Roșca Ivan, date în instanța de fond, la 09.11.2010, conform graficului de serviciu își exercita atribuțiile în calitate de responsabil de tură în postul vamal „Briceni-Rosoșeni”. Referitor la automobilul de model „XXXXX” care a fost vămuit de către el, nu-și poate aminti circumstanțele vămuirii întrucât a trecut mult timp din acel moment, însă bănuiește, că a fost vămuit de către dânsul cu perceperea tuturor taxelor vamale. A menționat, că nu cunoștea despre faptul, că documentele sunt false, a verificat documentele prezentate și a fost verificat numărul de șasiu, care corespundea cu documentele prezentate. Despre faptul, că sunt modificări în numărul de șasiu nu putea să cunoască, întrucât în post lipsește utilajul necesar. Autoturismul s-a prezentat în postul vamal „Briceni-Rosoșeni”. Faptul, că automobilul nu are înregistrată traversarea frontierei de stat în Sistemul informațional „Frontiera” nu a putut să-l explice, deoarece la acel moment Serviciul Vamal și Serviciul de Grăniceri nu aveau o bază de date comună și nu era în format electronic, iar înregistrările se efectuau manual. Automobilul de model „XXXXX” VIN: XXXXX, vămuit de el în data de 09.11.2010, s-a prezentat în postul vamal „Briceni-Rosoșeni” din afara Republicii Moldova. Când s-a apropiat de automobil, șoferul i-a prezentat buletinul de identitate și documentele vamale și a constatat, că la volan se afla Platon Serghei. Platon Serghei a prezentat actele în vederea vămuirii mijlocului de transport. Actele vamale la vămuirea mijlocului de transport au fost semnate de către Platon Serghei. Pe Platon Serghei și Godoroja

Vitalie nu-i cunoaște. El a verificat numărul caroseriei la automobil și în contractul de vânzare-cumpărare careva schimbări nu a observat.

Instanța de apel, a indicat, că declarațiile în cauză, sunt pertinente și coroborează cu celelalte probe numai sub aspectul, că ”Platon Serghei a prezentat actele în vederea vămuirii mijlocului de transport și actele vamale la vămuirea mijlocului de transport au fost semnate de către Platon Serghei”, în rest, ultimele sunt în contradicție cu restul probelor, constatându-se cu certitudine, că Roșca Ivan, în calitate de inspector al Postului vamal ”Briceni- Rosoșeni”, acționând cu intenție unică cu Platon Serghei, știind că mijlocul de transport dat, nu a traversat oficial frontiera de stat a Republicii Moldova în sensul de intrare, precum și faptul, că numărul caroseriei automobilului și documentele de identificare a acestuia sunt falsificate, a perfectat operațiunea de devamare în Republica Moldova a mijlocului de transport de model „XXXXX” cu numerele de înmatriculare XXXXX, cu număr al caroseriei XXXX, identificat prin pașaportul tehnic cu numărul XXXXX, concomitent creându-i automobilului dat în Sistemul Informațional „Portal SV” o traversare fictivă a frontierei vamale a Republicii Moldova.

În acest context, instanța de apel a reținut că potrivit informației Centrului Cooperare Polițienească Internațională, autoturismul de model „XXXXX” VIN XXXXX, a fost furat din Italia la data de 25.09.2012 cu numărul de înmatriculare XXXXX. Potrivit mesajului parvenit din partea BNC Interpol Wiesbaden/Germania vehiculul de model BMW VIN XXXX, a fost înregistrat pe teritoriul Germaniei la data de 11.11.2010 pe numele Reyhangul Abdurahman, fiind eliberat numărul de înmatriculare M-GU 9988. La data de 17.10.2012, vehiculul dat a fost radiat din circulație. Ulterior acest vehicul a fost înregistrat pe numele lui Kogevnikova Elena. Organele competente ale Germaniei nu au eliberat numărul de înmatriculare NK-AS2121, iar certificatul de înmatriculare partea II nr.XXXXX este semnat ca un document furat la 02.06.2010, fiind o blanchetă necompletată din Neunkirchen (f.d.181, 183, vol.I), fapt confirmat și prin documentele parvenite din Germania la cererea de comisie rogatorie (f.d.6-13, 20-27, 30-31, 38-42 și 43-49, vol.II).

Totodată, instanța de apel, a indicat că și raportul de expertiză nr.7761 din 08.11.2013, prin care s-a stabilit, că numărul de marcaj al caroseriei automobilului de model „XXXXX” a fost supus modificării prin înlăturarea stratului superficial de metal cu numărul inițial, prin metodă mecanică, cu imprimare de apoi a numărului prezent XXXXX. La scanarea automobilului cu scannerul destinat pentru stabilirea parametrilor automobilului nominalizat, a fost stabilit numărul de marcaj XXXXX, care probabil este numărul inițial al automobilului. Potrivit concluziilor raportului de expertiză, numărul blocului motorului este ”xxxxx” modificării nu a fost supus și este inițial. Codul de producere a automobilului de model ”XXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXX, a fost supus nimicirii prin înlăturarea stratului superficial de metal cu numărul inițial, prin metodă mecanică (f.d.186-188 vol.I).

Instanța de apel, nu a reținut ca fiind relevantă cazul, invocarea apărării, precum că lui Roșca Ivan nu-i poate fi imputată fapta adusă în învinuire pe motiv, că la acel moment Serviciul Vamal și Serviciul de Grăniceri nu aveau o bază de date comună și nu era în format electronic, iar înregistrările se efectuau manual și deci nu putea să cunoască de unde a intrat autoturismul vămuit de el, *or*, acestuia de fapt i se incriminează, că, știind că mijlocul de transport dat, nu a traversat oficial frontiera de stat a Republicii Moldova în sensul de intrare, precum și faptul, că numărul caroseriei automobilului și documentele de identificare a acestuia sunt falsificate, a perfectat operațiunea de devamare în Republica Moldova a mijlocului de transport de model "XXXXX" cu numerele de înmatriculare XXXXX, cu număr al caroseriei XXXX, identificat prin pașaportul tehnic cu numărul XXXXX, concomitent creându-i automobilului dat în Sistemul Informațional „Portal S V” o traversare fictivă a frontierei vamale a Republicii Moldova, fapt ce se probează perfect prin aceea, că potrivit procesului-verbal de examinare a documentelor din 14.10.2014, prin care a fost examinată scrisoarea Departamentului Poliției de Frontieră nr.35/7-4-403 din 30.01.2014 și a extrasului din sistemul informațional integrat al DPF privind traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova de către autoturismul de model "XXXXX" VIN: XXXX, s-a constatat, că în perioada de timp 01.01.2010-27.01.2014, nu au fost înregistrate careva date cu privire la traversarea frontierei de stat, prin punctele de trecere controlate de autoritățile oficiale ale Republicii Moldova de către mijlocul de transport VIN: XXXXX. Totodată, autoturismul de model "XXXXX" VIN: XXXX are înregistrate traversări ale frontierei de stat, doar ulterior înmatriculării sale și anume: prima la 03.12.2011, traversare a frontierei de stat prin PTF „Costești Stânca” în direcția intrare în țară, cu numărul de înmatriculare KAO 458, același nr. VIN XXXXX, cu care fusese deja vămuit la 19.11.2010 și ulterior la 11.10.2012, traversare a frontierei de stat prin PTF „Leușeni-Albița” în direcția intrare în țară, cu numărul de înmatriculare XXXXX(f.d.225, 229-232, vol.II).

În același context, instanța de apel a indicat, că prin ordinul Serviciului Vamal nr.237-o din 30.05.2014, s-a anulat adeverința vamală TV-25 nr.0155027 din 09.11.2000 a automobilului „XXXXX” (f.d.160, Vol. II).

Prin urmare, instanța de apel, a conchis că, vămuirea autoturismului de model „XXXXX” a avut loc anterior traversării frontierei acestuia, fiind înregistrat și faptul furtului acestuia ulterior vămuirii, fapt ce demonstrează în afara oricărui dubiu rezonabil, că Platon Serghei a acționat în complicitate cu Roșca Ivan, confirmându-se pe deplin faptele reținute în sarcina acestora de către instanța de fond.

În continuare, instanța de apel a menționat că este inoportună solicitarea acuzării privind admiterea apelurilor apărării și casarea sentinței în vederea reținerii faptei în limitele învinuirilor formulate conform rechizitoriului, *or*, potrivit rechizitoriului, inculpaților le era incriminat încă un semn calificativ, învinuirea fiind adusă separat, iar potrivit faptelor reținute de instanță a fost exclus calificativul la lit. d), art.248 alin.(5) Cod penal și reținută fapta ambilor inculpați. Ținând cont de faptul, că

sentința a fost contestată numai de apărare, instanța de apel, a considerat că o eventuală acceptare a solicitării acuzării ar contraveni prevederilor art.410 Cod de procedură penală, fapt inadmisibil.

Cu referire la alegațiile apărării precum că, învinuirea adusă lui Roșca Ivan nu este una concretă, nefiind clar care obligațiune de serviciu ar fi fost încălcată, instanța de apel a apreciat-o ca fiind declarativă, or, învinuirea lui Roșca Ivan în modul în care a fost adusă și respectiv reținută ca constatată în sarcina acestuia de către instanța de fond, și anume, că "Roșca Ivan, în calitate de inspector al Postului vamal "Briceni-Rosoșeni", acționând cu intenții unice cu Platon Serghei, știind că mijlocul de transport dat, nu a traversat oficial frontiera de stat a Republicii Moldova în sensul de intrare, precum și faptul, că numărul caroseriei automobilului și documentele de identificare a acestuia sunt falsificate, a perfectat operațiunea de devamare în Republica Moldova a mijlocului de transport de model „XXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXX, cu număr al caroseriei XXXX, identificat prin pașaportul tehnic cu numărul XXXXX, concomitent creându-i automobilului dat în Sistemul Informațional „Portal SV” o traversare fictivă a frontierei vamale a Republicii Moldova”, este una clară, concisă, relevând derogările admise de Roșca Ivan în cadrul exercitării obligațiunilor de serviciu.

Referitor la dezacordul apărării cu modalitatea stabilirii valorii în vamă a automobilului vămuit, invocându-se de asemenea, că raportul de expertiză merceologică nr.314 din 19.02.2014, întocmit de CNEJ (f.d.79-81 vol. II) ar constitui doar o presupunere cu aproximație că automobilul de model „XXXXX”, ar putea avea costul de piață 758 130 lei și nu poate substitui valoarea în vamă, instanța de apel, a indicat, că potrivit prevederilor alin.(1) și (2) al art. 10 al Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20.11.1997 (în vigoare din 07.05.1998), republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova ediție specială din 01.01.2007 Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.40-41 art.286 din 07.05.1998, valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină prin următoarele metode:

a) în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit; b) în baza valorii tranzacției cu marfă identică; c) în baza valorii tranzacției cu marfă similară; d) în baza costului unitar al mărfii; e) în baza valorii calculate a mărfii, fie prin metoda de rezervă. (2) Principala metodă dintre cele specificate la alin.(1) este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit. d) și e) pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorința declarantului.

În acest context, instanța de apel, a rezumat că, potrivit normei precitate, principala metodă dintre cele specificate, este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Instanța a reținut ca fiind

relevantă poziția acuzării vis-a-vis de determinarea valorii automobilului vămuit prin metoda succesivă, or, la caz, ținând cont de faptul că autoturismul a fost sustras, era irelevantă stabilirea valorii în vamă a automobilului în baza valorii tranzacției, adică în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, fapt ce nu a avut loc, fiind respectiv stabilită valoarea de piață a mijlocului de transport prin raportul de expertiză nr.314 din 19.02.2014, apărarea în acest sens neexprimându-și dezacordul prin solicitarea unei expertize suplimentare sau repetate.

Privitor la dezacordul apărării cu încasarea contravalorii mijlocului de transport în temeiul prevederilor art.106 Cod penal de la inculpați, considerând în acest sens că, responsabil de dispariția acestui automobil s-ar face Filimancov Eduard, căruia și i-a fost transmis automobilul în cauză, fiind inoportună încasarea contravalorii acestuia de la inculpații, instanța de apel a menționat că în acest sens, că după vămuirea frauduloasă a acestuia, mijlocul de transport menționat a fost înmatriculat pe teritoriul Republicii Moldova cu folosirea frauduloasă a documentelor și mijloacelor de identificare vamală, fiind înstrăinat de către Platon Serghei lui Godoroja Vitalie și înregistrat pe numele finului de cununie al acestuia, Filimancov Eduard contra sumei de 36 000 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei pentru acea perioadă constituia suma de 574 243,20 lei, fapt ce perfect se încadrează în prevederile art.106 alin.(3) Cod penal, potrivit cărora, dacă bunurile menționate la alin.(2) lit. a) și b), adică, utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni și respectiv, rezultate din infracțiuni, aparțin sau au fost transferate oneros unei persoane care nu știa și nici nu trebuia să știe despre scopul utilizării sau originea bunurilor, se confiscă contravaloarea acestora, ceea ce de fapt a și avut loc la caz. Iar pentru derogările admise în acest sens, Filimancov Eduard a fost tras la răspunderea penală în baza art.251 Cod penal, fapt ce nu-i exonerează pe Platon Serghei și Roșca Ivan de la plata în folosul statului a contravalorii mijlocului de transport vămuit fraudulos.

Ca urmare, instanța de apel, a ajuns la concluzia că toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aspectele relatate în cererile de apel înaintate de apărare privitor la nevinovăția acestora, instanța de apel a reținut, că temeiurile invocate de apărare nu și-au găsit confirmare în cauza dată, or, starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanță de fond, concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, iar acțiunile inculpaților au fost just încadrate în baza art.art.42 alin.(5), 248 alin.(5) lit. b),c) CP, în privința lui Roșca Ivan și în baza art.art.42 alin.(5), 248 alin.(5) lit.b) CP, în privința lui Platon Serghei.

Cât privește pedeapsa penală aplicată inculpatului Platon Serghei prin sentință, instanța de apel a menționat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei care a fost aplicat inculpatului Platon Serghei, instanță de fond a ținut cont de gravitatea crimei comise, de motivul infracțiunii și anume scopul cupida, precum și de faptul, că inculpatul n-a recunoscut vina și nu s-a căit în cele comise, a ținut cont de scopul și

criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art.art.61, 75 Cod penal și corect a statuat că pedeapsa de 3 ani închisoare cu suspendare în temeiul art.90 Cod penal pe o perioadă de probațiune de 2 ani, este în coraport cu gravitatea faptei comise și personalitatea inculpatului, cu pericolul social al faptei și atitudinea procesuală pe care a avut-o acesta pe parcursul judecării cauzei.

Astfel, argumentele invocate în cererea de apel a avocatului Crețu Adrian în interesele lui Platon Serghei sunt nefondate, din care motiv acestea urmează a fi respinse, iar sentința ca fiind legală și întemeiată, bazată pe o apreciere amplă a probelor administrate, în privința acestuia, urmează a fi menținută fără modificări.

Referitor la pedeapsa stabilită lui Roșca Ivan, instanța de apel, a menționat că instanța de fond corect a statuat că pedeapsa de 3 ani închisoare cu suspendare în temeiul art.90 Cod penal pe o perioadă de probațiune, este una în coraport cu gravitatea faptei comise și personalitatea inculpatului, cu pericolul social al faptei și atitudinea procesuală pe care a avut-o acesta pe parcursul judecării cauzei.

Însă eronat i-a aplicat pedeapsa complementară ”cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate in Serviciul Vamal al RM pe un termen de 2 ani”, or, sancțiunea art.248 alin.(5) Cod penal nu prevede în calitate de pedeapsă pentru persoanele fizice și pedeapsa complementară, iar prevederile art.65 alin.(3) Cod penal, instanța de fond nu le-a aplicat, fiind inadmisibilă aplicarea pedepsei complementare, când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, fără a o motiva și a face referire la aplicabilitatea prevederilor art.65 alin.(3) CP, aceasta urmând a fi exclusă.

De asemenea, instanța de apel a redus și termenul de probațiune în privința lui Roșca Ivan, până la limita minimă, or, în virtutea materialului caracterizant al acestuia, consideră că termenul în cauză va fi unul suficient pentru reeducare și atingerea scorurilor pedepsei penale.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

5.1.Procurorul, care indicând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea sentinței Judecătoriai Edineț, sediul Briceni din 05 septembrie 2018, fără modificări deoarece apelul a fost admis greșit.

În susținerea solicitării sale, procurorul a invocat că:

- la stabilirea pedepsei inculpatului Roșca Ivan nu a luat în considerație prevederile legale menționate și nu a ținut cont de caracterul social periculos al faptelor comise de către aceasta, inclusiv de consecințele care au survenit în urma comiterii infracțiunii;

- inculpatul vina în comiterea infracțiunii încriminate nu a recunoscut-o, nu se căiește de faptele comise, iar fapta ilegală a fost comisă cu intenție directă și face parte din categoria infracțiunilor grave;

- este neobiectivă poziția instanței de apel în ce privește pedeapsa numită inculpatului Roșca Ivan or, criteriile care au stat la baza adoptării unei asemenea

soluții au fost luate în calcul și de către instanță de fond, iar probe noi în atenuarea pedepsei de către partea apărării nu au fost prezentate;

- instanța de apel nu a dat nici o apreciere faptului, că fără implicarea lui Roșca Ivan, care activând în calitate de inspector vamal al Postului vamal „Briceni-Rosoșeni”, fiind persoană publică, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, Platon Serghei, nu ar fi comis această infracțiune.

5.2 Avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului Platon Serghei, prin care a solicitat casarea sentinței și a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Platon Serghei să fie achitat invocând următoarele argumentele:

- instanța de apel nu a luat în considerație declarațiile inculpatului Platon Serghei privind circumstanțele în care a încercat să procure automobilul de model „XXXXX” și anume faptul că a apelat la o persoană prin intermediul site-ului www.999.md, cu care s-a întâlnit și căruia i-a semnat niște acte fără a avea o înțelegere prealabilă cu acesta;

- instanța de apel a denaturat declarațiile lui Roșca Ivan din cadrul dezbaterilor judiciare, or inculpatul Roșca Ivan a menționat faptul că odată ce i-a fost prezentat buletinul lui Platon Serghei în vederea vămuirii mijlocului de transport înseamnă că acesta era Platon Serghei, în timp ce instanța de apel a înserat în partea descriptivă a deciziei că Roșca Ivan a constatat că la volan se afla Platon Serghei, ceea ce nu este probat în speță, iar rapoartele de expertiză nr.1609 CNEJ/288 CAN/8498 CTCEJ din 02.11.2015 și nr.1267 CNEJ/nr.101 Gh. Golubenco/nr.185 CNA/nr.34/12/1-R6439CTCEJ din 24.11.2016, care sunt unciile probe în favoarea acuzării nu sunt suficiente și fiind administrate în ansamblu cu alte probe sunt insuficiente pentru pronunțarea unei sentințe de condamnare în privința lui Platon Serghei;

- contrar probelor din dosar a fost apreciat de către instanțele de fond în special instanța de apel, circumstanțele în care a fost înmatriculat automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, pe numele lui Platon Serghei cât și cum a fost înstrăinat acest automobil martorului Filimancov Eduard, care împreună cu martorul Godoroja Vitalie au declarat în ședința de judecată că pe Platon Serghei nu îl cunosc nu l-au văzut niciodată până nu au fost invitați la politie cu cazul dat, și că la vânzarea automobilului nu era Platon Serghei, aceste declarații fiind în strictă legătură de cauzalitate cu raportul de expertiză nr.441 din 25.03.2015, (f.d.208-221 vol.II) din care urmează că, contractul de vânzare-cumpărare nr.03/11 din 03.11.2012, încheiat între Platon Serghei și Filimancov Eduard, plasat în rubrica „vanzătorul” și cererea pentru proprietarii particulari de radiere a autoturismului din 03.11.2012, plasat în rubrica „semnătura personală” au fost executate de una și aceeași persoană, însă nu au fost executate de către Platon Serghei dar de o altă persoană;

- în partea ce ține de încasarea contravalorii mijlocului de transport, apărarea a menționat că la data de 20.08.2013, automobilul de model „XXXXX” n/î XXXXX, a

fost recunoscut în calitate de corp delict, iar prin ordonanță din 26.03.2014 și actul de primire păstrare responsabilă din 26.03.2014 automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, a fost transmis lui Filimancov Eduard (f.d.119-120 vol.II), în baza sentinței atacate, instanța de judecată i-a restituit lui Filimancov Eduard automobilul recunoscut drept corp delict, iar ulterior a aplicat eronat prevederile art.106 Cod penal, or, în această ordine de idei, bunul (automobilul) urma să fie supus confiscării speciale, dar nu transmis la păstrare unei persoane fizice, cu atât mai mult care s-a găsit vinovată conform sentinței de judecată din 10 decembrie 2015 (f.d.136), că a tăinuit de organul vamal automobilul de model XXXXX cu n/î XXXXX;

- instanța de judecată la încasarea unei sume atât de impunătoare de la inculpați urma să analizeze și să cerceteze de fapt și de drept speța încasării sumei, indiferent de decizia luată pe latura penală de găsim drept vinovat pe Platon Serghei, cu atât mai mult că raportul de expertiză automerceologică nr.314 din 19.02.2014, privind stabilirea prețului automobilului în luna noiembrie 2010, a putut constitui 758.130,00 lei (f.d.79-82 vol.II), deci nu a fost indicată o valoare fixă, în timp ce instanța de judecată a încasat o sumă fixă. În speța dată privitor la încasarea contravalorii instanțele de fond nu au aplicat norma materială în ansamblu prevăzută de art.106 Cod penal și anume că bunul automobilul de model „XXXXX” urma să fie confiscat în primul rând, iar apoi, în cazul lipsei să fie încasată contravaloarea, ceea ce face ca motivarea soluției instanței de judecată contrazice dispozitivul hotărârii.

5.3 Avocatul Crasnoștan Andrei în numele inculpatului Roșca Ivan, prin care a solicitat casarea sentinței și a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii prin care Roșca Ivan să fie achitat invocând următoarele argumentele:

- sentința în cauză nu corespunde criteriilor de motivare a unei soluții judecătorești, fiind lipsită de probe concludente și conține în mare parte circumstanțe neclare și contradictorii, constatându-se de fapt, că inculpații anterior nu s-au cunoscut și nu au avut nici o înțelegere referitoare la comiterea a careva infracțiuni;

- învinuirea adusă lui Roșca Ivan Nicolae, este lipsită de probe concludente și conține în mare parte circumstanțe neclare și contradictorii;

- cu referire la prima parte a acuzației, referitoare la complicitatea acestuia, la săvârșirea infracțiunii de contrabandă (art.42 alin.(5) Cod penal) precum că - Roșca Ivan în perioada anului 2010, fiind în înțelegere prealabilă cu cet. Platon Serghei și de comun acord cu acesta, a elaborat un plan criminal în vederea comiterii acestei infracțiuni, atenționează că în cadrul cercetării judecătorești nu a fost invocată nici o probă în vederea susținerii acestei afirmații, deoarece reprezintă un fals și nu a fost dovedită cel puțin o circumstanță legată de faptul că inculpații Platon Serghei și Roșca Ivan, s-ar fi cunoscut sau ar fi avut cel puțin o discuție până la efectuarea operațiunii de vămuire spre import a automobilului, care constituie obiectul material al infracțiunii, iar prin declarațiile inculpaților la etapa de urmărire penală (f.d.174-175, 197-198 vol.III) procesul-verbal de confruntare din 03.04.2015 (f.d.199-200 vol.III) se constată că aceștia anterior nu s-au cunoscut și nu au avut nici o înțelegere

referitoare la comiterea vreunei infracțiuni. Astfel, calificativul infracțiuni de contrabandă, prevăzut de art.248 alin.(5) lit. b) Cod penal - de două sau mai multe persoane, nu își găsește loc în prezenta cauză penală;

- inculpatul Roșca Ivan este învinuit pentru faptul, că activând în calitate de inspector vamal al Postului vamal „Briceni-Rosoșeni”, fiind persoană publică, ar fi acționat contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, însă această învinuire nu conține cel puțin o specificație clară a căror obligații de serviciu și prin care fapte s-a realizat încălcarea acesteia, fiind necesară în acest sens, indicarea concretă a actului normativ sau a actului subordonat legii, a normei, alineatului sau punctului după caz și în esență reprezintă o afirmație neprobată, care nu poate atrage aplicarea calificativul prevăzut de art.248 alin.(5) lit. c) CP - de o persoană cu funcție de răspundere, cu folosirea situației de serviciu;

- nu există nici o circumstanță care să indice că automobilul de model „XXXXX” a fost introdus ilegal pe teritoriul Republicii Moldova cu numărul caroseriei XXXXX și aici i-a fost modificat numărul caroseriei în XXXX, că automobilul de model „XXXXX” a fost introdus pe teritoriul Republicii Moldova, anume personal de Platon Serghei, că automobilul de model "XXXXX” deja cu numărul caroseriei XXXX, a fost prezentat spre vămuire în Postul vamal „Briceni-Rosoșeni” din interiorul țării;

- la soluționarea chestiunii privind proporția contrabandei, costul mărfurilor, obiectelor sau al altor valori se calculează în conformitate cu prețurile vamale stabilite prin Legea cu privire la tariful vamal la momentul săvârșirii contrabandei, iar la caz nu este indicată valoarea (suma) obiectului material al contrabandei și nici modul de determinare a acesteia, iar raportul de expertiză merceologică nr.314 din 19.02.2014, întocmit de CNEJ (f.d.79-81 vol.II) constituie doar o presupunere cu aproximație că automobilul de model ”XXXXX”, ar putea avea costul de piață 758 130 lei și nu poate substitui valoarea în vamă, care urmează a fi determinată conform art.10 din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997, fapt ce constituie un impediment esențial în ce privește stabilirea de către instanță în genere a existenței sau inexistenței pe caz a faptei penale, care s-ar încadra sau nu în prevederile art.248 Cod penal. Consideră inexplicabil și faptul enunțului acuzării la calificativul ”în proporții deosebit de mari”;

- circumstanțele cauzei penale corelează perfect cu declarațiile persoanei acuzate Roșca Ion, or, în anul 2010, colaboratorii vamali și grănicerii (în prezent polițiști de frontieră) nu aveau o bază unică de date care ar permite identificarea concomitentă a traversării frontierei de stat și exercitarea controlului vamal (așa cum există în prezent), iar datele referitoare la traversarea frontierei de stat, se introduceau într-un registru manual, de către angajații Serviciului de grăniceri, pe când colaboratorilor vamali, în asemenea cazuri, le revenea sarcina de perfectare a operațiunii de import și în special stabilirea corectă și încasarea plăților în Bugetul de stat;

- taxele vamale necesare de a fi achitate la importul mijlocului de transport "XXXXX", pe teritoriul Republicii Moldova, au fost încasate pe deplin la Bugetul de Stat, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, iar actele necesare au fost perfectate și semnate corespunzător anume de Platon Serghei (fapt stabilit prin raportul de expertiză suplimentară grafoscopică în comisie din 24.11.2016, f.d.44-52 vol.III) și astfel, se impune concluzia că inspectorul vamal nu avea motiv să comită careva infracțiune de contrabandă și acțiunile sale nu atentează la însăși obiectul juridic al infracțiunii de contrabandă, care constă în asigurarea ordinii legale de trecere a mărfurilor peste frontiera vamală, însă nu a existat posibilitatea reală de a stabili cu ochiul liber dacă actele prezentate pentru vămuirea mijlocului de transport de model "XXXXX" sau numărul caroseriei automobilului a fost modificat, pentru că nu existau careva suspiciuni;

- într-o cauză penală similară, inspectorului vamal i-a fost atribuită calitatea procesuală de martor.

- este inexplicabil și faptul că, contrar prevederilor legale și fără a fi cercetată și dezbătută nemijlocit în cadrul ședințelor de judecată chestiunea privind confiscarea specială, instanța de fond a dispus prin sentința adoptată, încasarea în mod solidar, inclusiv și din contul lui Roșca Ivan, a contravalorii automobilului de model „XXXXX”, în valoare de 758 130 lei, iar instanța de apel menține sentința în această parte, fără a se aprecia corespunzător faptul că Filimancov Eduard, prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10.12.2015, a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art.251 Cod penal, anume în legătură cu tănuirea automobilului de model „XXXXX” cu nr/î XXXXX, care este vizat în prezenta cauză.

6. Judecând recursurile ordinare declarate și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acestea urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor expuse de legislator în art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În drept, soluția instanței de recurs se fundamentează pe prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate

instanței de apel. Alin.(4) și (5) ale aceleiași norme prevede că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de drept, asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmite instanței de apel, sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost calificată corect, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost aplicate corect, și hotărârea adoptată trebuie să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Decizia instanței de apel, conform art.417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelurilor de către instanța ierarhic inferioară.

Drept temeiuri pentru recurs procurorul a invocat art.427 alin. (1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Avocatul Crețu Adrian, în numele inculpatului Platon Serghei și avocatul Crasnoștan Andrei, în numele inculpatului Roșca Ivan, au invocat temeiurile pentru recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Colegiul penal lărgit atestă că recurenții critică hotărârea recurată atât sub aspectul încadrării faptei (apărarea) cât și sub aspectul individualizării greșite a pedepsei aplicate (acuzatorul de stat), iar motivele invocate Colegiul le consideră întemeiate, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Prevederile art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, statuează că sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din

punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art.385 alin.(1) pct.1) - 3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii. Potrivit art.394 alin.(1) pct.1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Potrivit art.414 alin.(1), (5), (6), 417 alin.(1) pct.8), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

În pofida acestor prescripții legale, instanța de apel a comis erorile menționate mai jos, în următoarea ordine.

Nu a cercetat probele prezentate sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu și-a motivat soluția adoptată, de

asemenea instanță de apel nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor de fapt criticate de părți, neindicând motivele pentru care a respins probele apărării, inclusiv în consecutivitatea lor reprodusă în pct.3. din prezenta decizie, și astfel nu a soluționat fondul apelului declarat.

Mai mult, în contextul dat, Colegiul penal lărgit mai specifică faptul că, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces. Pe când în decizia instanție de apel lipsește analiza și aprecierea probelor invocate de apărare.

Nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de apărare și în consecutivitatea expusă în apelurile declarate de aceștia, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3.1., 3.2., 5.2, 5.3. din decizie, formulând răspunsuri neargumentate și concluzii evazive în acest sens, și anume nu a dat răspunsuri care să corespundă exigențelor impuse de art.6 CEDO care să garanteze participanților la proces dreptul la un proces echitabil.

Conform principiilor care se desprind din jurisprudența CtEDO rezultă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.(1) din Convenție, înglobează, *inter alia*, dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, Convenția nevizând garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective (*cauza Artico împotriva Italiei, Hotărârea din 13 mai 1980*). Or, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanță de judecată. Cu alte cuvinte, art. 6 implică, în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților (*cauza Perez împotriva Franței [MC] nr.47.287/99 și cauza Van de Hurk împotriva Olandei, Hotărârea din 19 aprilie 1994*), ceea ce la caz nu s-a realizat.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit notează că, mărfurile și obiectele care constituie obiectul contrabandei, precum și mijloacele de transport și alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tănuirea acestora și recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delictive, pot fi confiscate în beneficiul statului conform art.46 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, art.106 Cod penal și art.162 Cod de procedură penală. Confiscarea specială se aplică persoanelor care au comis contrabanda. Pot fi supuse confiscării speciale și bunurile menționate la art.106 alin.(2) lit.c) - g) Cod penal care aparțin altor persoane în cazul în care acestea le-au acceptat știind despre dobândirea, deținerea, transformarea ilegală a acestor bunuri sau despre faptul că sunt rezultate din infracțiuni.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține că, la soluționarea chestiunii privind soarta corpurilor delictive și la aplicarea confiscării, instanțele inferioare urmau să-și motiveze soluția ținând cont de faptul că persoana în proprietatea căreia au lăsat automobilul de model „XXXXX”- Filimancov Eduard a fost tras la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, anume pentru tănuirea

automobilului sus-numit. Or, în acest caz, nu poate fi invocată buna-credință a lui Filimancov Eduard la dobândirea automobilului, acesta declarând personal că nu a procurat acest automobil, dar la rugămintea nașului său a înregistrat temporar acest automobil pe numele său.

În latura pedepsei aplicate inculpatului Roșca Ivan, Colegiul penal lărgit reține că, prima instanță l-a recunoscut pe acesta ca fiind vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(5), 248 alin.(5) lit. b), c) Cod penal și în baza acestei Legi, i-a aplicat pedeapsa 3 ani închisoare, *cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în Serviciul Vamal al Republicii Moldova pe un termen de 2 ani*, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe *o perioadă de probațiune de 2 ani*, iar instanța de apel, casând în această parte sentința, a hotărât că Roșca Ivan se consideră condamnat în baza art.art.42 alin.(5), 248 alin.(5) lit. b), c) Cod penal, la 3 ani închisoare, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe *o perioadă de probațiune de 1 an*.

Astfel, Colegiul penal lărgit notează că, instanța de apel corect a casat sentința în partea aplicării pedepsei complimentare în privința inculpatului Roșca Ivan făcând referire la omisiunea instanței de fond de a indica prevederile art.65 alin.(3) Cod penal, însă rejudecând cauza în fond, era obligată să motiveze cu indicarea argumentelor clare și suficiente soluția de neaplicare a pedepsei complimentare, privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate prevăzută la art.65 alin.(3), având în vedere reținerea în privința inculpatului Roșca Ivan a agravantei „cu folosirea situației de serviciu”.

În acest context, este de menționat că la reținerea agravantei „cu folosirea situației de serviciu”, la caz se impune o motivare și argumentare prin prisma art.123 Cod penal.

În continuare, instanța de apel, făcând trimitere la general la personalitatea inculpatului Roșca Ivan „*în virtutea materialului caracterizant al acestuia*” a conchis ca fiind necesar de a reduce până la limita minimă de 1 an, termenul de probațiune în privința acestuia, considerând că termenul în cauză va fi unul suficient pentru reeducare și atingerea scopurilor pedepsei penale.

Astfel, instanță de recurs amintește că, potrivit prevederilor art.75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Luând ca bază aceste prevederi ale legii penale și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, de jure și de facto, instanță de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială.

Prevederile art.90 alin.(2) Cod penal, statuează că perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se stabilește de instanță de judecată în limitele de la 1 an la 5 ani.

Colegiul penal lărgit remarcă subsecvent că, principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă, conform normelor generale prevăzute în art.62-71 Cod penal, sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezenta sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii. În acest sens, instanțele de judecată urmează să motiveze și stabilirea termenului de probațiune de la limita minimă de 1 an, până la limita maximă de 5 ani, ținând cont de aceleași criterii, menționate mai sus.

În speță, reieșind din soluția adoptată de instanță de apel, se constată că la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, instanța de apel nu a indicat motivele concrete care stau la baza reducerii până la limita minimă de 1 an a condamnării cu suspendare a executării pedepsei aplicate.

În mare parte soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța *Năvoloacă c. Moldovei* (cererea nr. 25236/02), hotărârea din 16.12.2008, unde Curtea având a se pronunța asupra acestei cauze a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecării (*a se vedea Botten v. Norway*, 19 februarie 1996, §§ 52 și 53, *Reports of Judgments and Decisions 1996-I și Popovici*, citată mai sus, § 72). Având în vedere că Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o

examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanță ierarhic inferioară. În cazul de față echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

Erorile de drept nu pot fi corectate de către instanța de recurs, deoarece potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs dispune rejudecarea de către instanță de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanță de recurs, or în cazul dat eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Rezumând cele menționate, se constată că în speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală – instanță de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanță a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că instanța de apel nu a oferit o motivare corespunzătoare la individualizarea pedepsei stabilită în privința inculpatului Roșca Ivan, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel nominalizate și în prezenta decizie, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea aprecierea convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica CEDO în acest domeniu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul accentuează că la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont și de argumentele expuse de către recurenți în recursurile declarate.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, de către avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului Platon Serghei și de către avocatul Crasnostan Andrei în numele

inculpatului Roșca Ivan, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, în cauza penală privindu-i pe **Platon Serghei** xxxxx și **Roșca Ivan** xxxxx, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunță integral la **17 iulie 2020**.

Președinte	(semnat)	Vladimir Timofti
Judecători	(semnat)	Anatolie Țurcan
	(semnat)	Nadejda Toma
	(semnat)	Elena Cobzac
	(semnat)	Victor Boico
Copia corespunde originalului		
Judecător		Anatolie Țurcan